

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 9 maj 1933 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i gällande bokföringslag.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 245, vilken behandlats av första lagutskottet, har herr *Lundquist* i Rotebro hemställt, att riksdagen ville för sin del besluta ändring av gällande bokföringslag i huvudsaklig överensstämmelse med i motionen framlagt förslag.

Motionären anför i motionen:

Oegentligheter inom affärslivet, varigenom såväl företags aktionärer som allmänheten tillfogas förluster, hava under efterkrigsåren tyvärr varit ganska ofta förekommande företeelser.

Falsk eller försåtlig bokföring, avsedd att dölja det verkliga tillståndet inom ett företag, har därvid spelat en framträdande roll. Som exempel på metoder, som praktiserats för förfalskning av räkenskaper, må framhållas, hurusom på chefs eller förmans order bokförare måst boka poster, som han antingen förstått eller misstänkt vara direkt brottsliga men i sin egenskap av underordnad och inför risken av anställnings mistning icke vågat vägra att göra eller vilkas bedrägliga syfte han icke kunnat genomskåda på grund av frånvaron av allegater eller andra behörigheten styrkande handlingar. Vid brottets upptäckt har sedan det oskyldiga verktyget fått lida med den skyldige.

I syfte att förhindra eller försvåra bedrägliga förfaranden av här ifrågasvarande art synes följande tillägg till bokföringslagens 3 eller 5 § lämpligen böra göras:

»Bokföringsåtgärd respektive postering i handelsbok får icke företagas på enbart muntlig order utan skall styrkas genom allegat eller annan handling, som vitsordar affärshändelsen.»

Bestämmelser om bokföring finnas meddelade i bokföringslagen den 31 maj 1929. Bokföringsskyldighet åligger enligt 1 § aktiebolag, handelsbolag samt med vissa undantag den, som yrkesmässigt utövar rörelse. I 3 § föreskrives, att bokföringen skall ske i överensstämmelse med allmänna bokföringsgrunder och med iakttagande av god köpmannased och i 5 § lämnas närmare föreskrifter angående handelsböckernas förande i formellt hänseende.

Motionärens förslag innebär, att bokföringspliktig skulle vara skyldig anskaffa verifikationer till alla bokföringsposter. Detta torde emellertid av praktiska skäl icke böra föreskrivas. Särskilt i mindre rörelser ingå ju ofta i bokföringen ett stort antal poster, till vilka nöjaktiga verifikationer endast med avsevärd omgång skulle kunna anskaffas. Vidare synes förslaget medföra den egendomliga konsekvensen, att bokförare i ett företag skulle komma att utöva viss kontroll över chef eller förman.

Utskottet.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 maj 1933.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Anderson* i Hägelåkra, *Klefbeck, Larson* i Lerdala, *Norling, Svenson* i Eskhult, *Bissmark* och *Ehrnberg**; samt

från andra kammaren: herrar *Nilsson* i Antnäs, *Hedlund* i Östersund, *Sjögren, Olsson* i Rimforsa, *Olsson* i Mellerud, *Johanson* i Huskvarna*, *Johansson* i Bro och *Johnsson* i Kalmar.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.